

Załącznik nr 5
do Uchwały nr XXXIV/223/2022 Rady Gminy Lipinki Łużyckie
z dnia 29 czerwca 2022 roku

STRATEGIA ROZWOJU GMINY LIPINKI ŁUŻYCKIE DO 2030 ROKU

EWALUACJA EX – ANTE

LIPINKI ŁUŻYCKIE V 2022

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.	3
2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ.	3
3. ORGANIZACJA PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU.	3
4. PROJEKT STRATEGII ROZWOJU.	4
5. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.	5

1. WSTĘP.

Zgodnie z art. 10a ust. 2 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2021 roku, poz. 1057 z późn. zm.) podmiot opracowujący projekt strategii rozwoju przeprowadza uprzednią ewaluację trafności, przewidywanej skuteczności i efektywności realizacji strategii rozwoju – przed jej przyjęciem.

Ewaluacja ex–ante stanowi ocenę projektu *Strategii Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku* po zakończeniu procesu konsultacji społecznych, a więc przed skierowaniem dokumentu do uchwalenia przez Radę Gminy Lipinki Łużyckie. Głównym celem niniejszej ewaluacji jest możliwie obiektywna ocena projektu *Strategii* (wraz z poprzedzającą jej opracowanie *Diagnozą sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej*) oraz przedstawienie ewentualnych wniosków i rekomendacji w celu podniesienia jakości dokumentu.

2. DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ I PRZESTRZENNEJ.

Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Gminy Lipinki Łużyckie została opracowana w okresie V – VI 2021 roku, a więc rok przed niniejszą ewaluacją. Zgodnie z uwarunkowaniami prawnymi *Diagnoza* poprzedziła prace nad *Strategią*. Dokument został przygotowany w sposób dalece profesjonalny, nie był zatem tylko – co się nierzadko zdarza – wtórnym obowiązkiem. *Diagnoza* umożliwiła zidentyfikowanie najważniejszych potrzeb i potencjałów rozwojowych, miejscami wręcz wprost sugerowała określone kierunki rozwoju, a więc w konsekwencji pozwoliła na właściwe opracowanie projektu *Strategii*. Abstrahując od aktualnej sytuacji geopolitycznej (V 2022 roku), której długofalowe skutki mogą w znaczny sposób wpłynąć na szeroko pojęty rozwój, od okresu opracowania *Diagnozy* nie doszło do znaczących zmian wewnętrznych (gmina Lipinki Łużyckie i jej otoczenie, rozumiane jako powiat i cały region lubuski), które mogłyby wpłynąć na jej nawet częściową nieaktualność. Obszerność *Diagnozy*, wykraczającej nawet znacznie poza niezbędne minimum (np.: uwarunkowania geograficzne, uwarunkowania historyczne i kulturowe, wybrane cechy w latach 2000 – 2019), pozwala na jej osobny i praktyczny byt, np.: jako faktyczna monografia Gminy Lipinki Łużyckie Anno Domini 2021.

3. ORGANIZACJA PRAC NAD STRATEGIĄ ROZWOJU.

Procedura prac nad *Strategią Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku* została przeprowadzona zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi szczebla ogólnokrajowego (wspomniana ustawa z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju oraz ustawa z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym) oraz lokalnego (Uchwała nr XXIV/163/2021 Rady Gminy Lipinki Łużyckie z dnia 6 maja 2021 roku w sprawie określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania *Strategii Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku*, w tym trybu konsultacji, o których mowa w art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 roku o zasadach prowadzenia polityki rozwoju). Warto zwrócić uwagę, podobnie jak w przypadku *Diagnozy*, na znacznie szerszy i ambitniejszy zakres procedury niż wynika to z ustawowego minimum. Należy mieć w tym przypadku na myśli rozszerzony proces konsultacji społecznych, który składał się nie tylko z oceny sporządzonego projektu *Strategii*, ale przede wszystkim wpływał na jej kształt (społeczne wsparcie procesu budowania założeń *Strategii*). Szczegółowy, wyczerpujący opis szeroko pojętych konsultacji społecznych, w tym obejmujących instytucje zewnętrzne, przedstawiony został w odrębnym, obligatoryjnym opracowaniu pn. *Strategia Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku – sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji*, będącym załącznikiem do uchwały przyjmującej niniejszą *Strategię*.

4. PROJEKT STRATEGII ROZWOJU.

Formalna zawartość projektu *Strategii Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku* odpowiada w pełni wymaganiom stawianym przez ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym. Również i projekt *Strategii* został poszerzony ponad ustawowe minimum, czego wyrazem są rozdziały nr: 2 (dokumentacja strategiczna – planistyczna), 4 (badanie opinii społecznej), 5 (analiza SWOT), 6 (wizja) czy 15 (rekomendacje). Co ważniejsze, nie są one jednak tylko sztucznym zabiegiem, mającym na celu zwiększenie długości treści *Strategii*, ale mają wymiar porządkujący jej kształt. Powyższe stanowi, że analizując spójność wewnętrzną dokumentu można stwierdzić, że *Strategia* stanowi spójną całość dobrze odpowiadającą na wymagania stawiane przed strategiami szczebla gminnego.

Hierarchia *Strategii* opiera się na ciągu: wizja – cele główne – cele operacyjne – kierunki działań. Cele i kierunki działań zostały oczywiście określone z osobna w wymiarach przestrzennym, społecznym i gospodarczym. Wizja, cele i kierunki działań korespondują z opracowaną *Diagnozą*, zidentyfikowanymi na jej podstawie potrzebami, oczekiwaniami społecznymi (konsultacje wspierające proces budowy *Strategii*), analizą SWOT oraz wyzwaniem wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych wyższego (regionalnego) rzędu (*Strategia Rozwoju Województwa Lubuskiego 2030, Plan zagospodarowania przestrzennego Województwa Lubuskiego*).

Zasadnicza uwaga jaka płynie z treści *Strategii*, w tym przypadku z celów strategicznych, a przede wszystkim z kierunków działań, dotyczy ich ambitnego zakresu. Zakres ten może nie zostać zrealizowany do 2030 roku i podobnie jak w poprzednich strategiach gminy Lipinki Łużyckie z dużą dozą pewności przekroczy jej horyzont czasowy. Realizacja wielu kierunków działań (zadań strategicznych) jest wprost uzależniona od czynników zewnętrznych. Wydaje się to jednak zabiegiem celowym. Z jednej strony Gmina zabezpiecza się przed możliwością zrealizowania określonych działań (np.: w wyniku otrzymania znacznego zewnętrznego wsparcia finansowego), a z drugiej strony odpowiada na wysokie oczekiwania różnych grup społecznych wyrażone podczas konsultacji społecznych wspierających proces budowy *Strategii*. Z tego też względu na etapie niniejszej ewaluacji ex-ante trudno wskazać dodatkowe kierunki działań, będące nawet potencjalną konsekwencją aktualnej sytuacji geopolitycznej, które nie byłyby już ujęte w *Strategii*.

Dynamiczna sytuacja w sferze gospodarczej czy ekonomicznej (np.: wysoka inflacja) uzasadnia obawę, że projekcja kosztów realizacji poszczególnych kierunków działań (rozdział nr 14) będzie znacznie niedoszacowana i aktualnie jest wręcz wtórna. W związku z powyższym analizowany dokument zabezpiecza się przed taką sytuacją, czego wyrazem jest zwieńczenie rozdziałów nr: 14.4.1., 14.4.2. i 14.4.3., które sprowadza się do tego, że zmiany wartości (wysokości) finansowania poszczególnych zadań mogą ulec zmianie i nie będzie to powodowało konieczności zmiany samej *Strategii*. Ze względu na to o czym mowa na wstępie należy uznać to za krok zasadny. Oczekiwane rezultaty planowanych działań (rozdział nr 9) zostały określone, analogicznie do zakresu samej *Strategii*, równie ambitnie. Zakładając jednak, że poszczególne kierunki działań będą miały możliwość realizacji (znajdą się na to określone partnerzy i środki finansowe, np.: w zakresie rozwoju „Osady Tyliczki”), to założony zakres poszczególnych wskaźników będzie realny do wykonania. Przy czym a priori zakłada się, że może on przekroczyć horyzont czasowy *Strategii*, czyli rok 2030.

Należy przyznać, że z dalece wysoką starannością *Strategia* podeszła do kluczowego jej elementu, jakim jest model struktury funkcjonalno – przestrzennej. W odróżnieniu od dokumentów tworzonych w innych gminach, poświęcono temu zagadnieniu dużo miejsca (rozdział nr 10) oraz opracowano extra załącznik graficzny w skali 1:20000 na podkładzie mapy topograficznej, a nie przysłowiowe „mapki” (czy bardziej kartogramy) na stronie A4 o nieoznaczonej skali. W ten sposób, wraz z kompletem ustaleń i rekomendacji w zakresie kształtowania i

prowadzenia polityki przestrzennej, spełnia to swoją zasadniczą rolę, czyli pierwszego etapu planowania przestrzennego w gminie (w powiązaniu z planowaniem strategicznym), poprzedzającego późniejsze opracowanie dokumentów (aktów) stricte planistycznych. Same zaś rekomendacje i ustalenia wynikają z gruntownej wiedzy na temat tej konkretnej Gminy oraz realnych szans (i zagrożeń) dla jej dalszego rozwoju.

Strategia Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku, również w odróżnieniu od wielu strategii opracowywanych w innych gminach, podjęła się określenia obszarów strategicznej interwencji (OSI) wskazanych z poziomu lokalnego. Ich wybór (zespół wsi Lipinki Łużyckie i Suchleb, obszar „Osada Tyliczki”) wydaje się, w świetle zdiagnozowanych potrzeb i szans rozwojowych, ze wszech miar zasadny. Lokalne OSI, co istotne, zostały w części (Lipinki Łużyckie) skorelowane z gminnym programem rewitalizacji.

5. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO.

Strategia Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku przeszła pełną procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ), zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2021 roku, poz. 2373 z późn. zm.). Procedurę tę (wraz z opracowaniem prognozy oddziaływania na środowisko) wykonano równoległe z pracami nad *Strategią*, nie wnosząc uprzednio do określonych ustawowo organów o zwolnienie z obowiązku jej sporządzenia. Efekty tejże procedury przedstawiono w odrębnym, obligatoryjnym opracowaniu pn. *Strategia Rozwoju Gminy Lipinki Łużyckie do 2030 roku – sprawozdanie z przebiegu i wyników konsultacji*, będącym załącznikiem do uchwały przyjmującej niniejszą *Strategię*.